

Obserwatorium Równości

Obserwatorium Równości jest przestrzenią gromadzenia, analizowania i udostępniania danych dotyczących równości i różnorodności na Uniwersytecie Warszawskim. Jego działalność wspiera uczelnię w budowaniu środowiska akademickiego opartego na poszanowaniu różnorodności, przeciwdziałaniu dyskryminacji oraz rozwijaniu i doskonaleniu polityk równościowych. Funkcjonowanie Obserwatorium wpisuje się w założenia Zarządzenia nr 21 Rektora Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 28 lutego 2024 r. w sprawie polityki przeciwdziałania nierównemu traktowaniu, dyskryminacji, mobbingowi i innym zachowaniom niepożądanym na Uniwersytecie Warszawskim.

Zespół Obserwatorium Równości prowadzi analizy statystyczne dotyczące funkcjonowania społeczności akademickiej, w szczególności struktury płci w nauce i zatrudnieniu, pełnienia funkcji oraz udziału w procesach decyzyjnych.

W ramach prowadzonych działań monitorowane są również dane dotyczące równego dostępu do kształcenia – od etapu aplikowania i przyjęcia na studia po ukończenie kolejnych etapów edukacji – z uwzględnieniem perspektywy płci. Analizy opierają się na danych administracyjnych gromadzonych w systemach uczelnianych i krajowych, a publikowane wyniki mają charakter zbiorczy i są odpowiednio zanonimizowane.

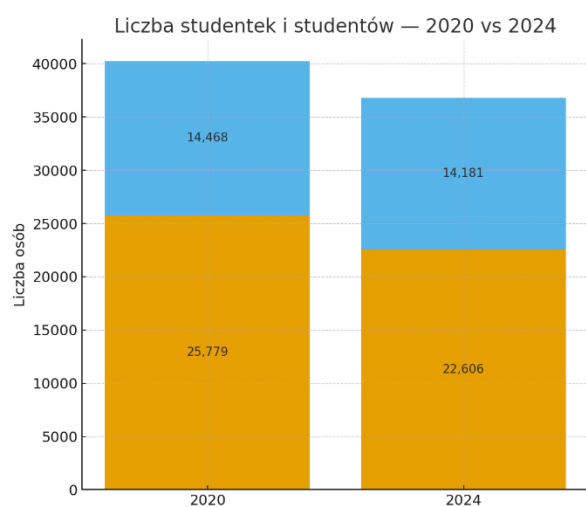
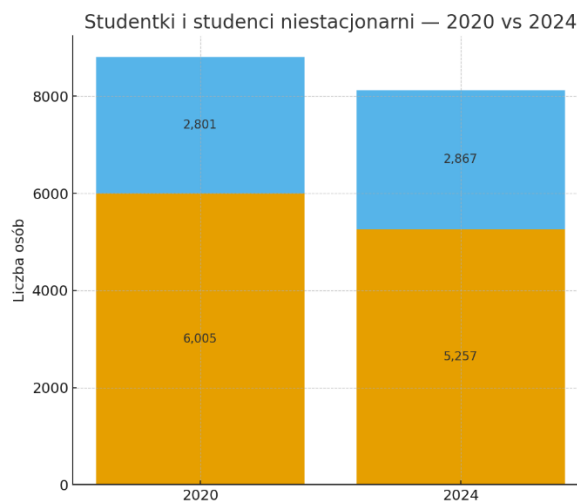
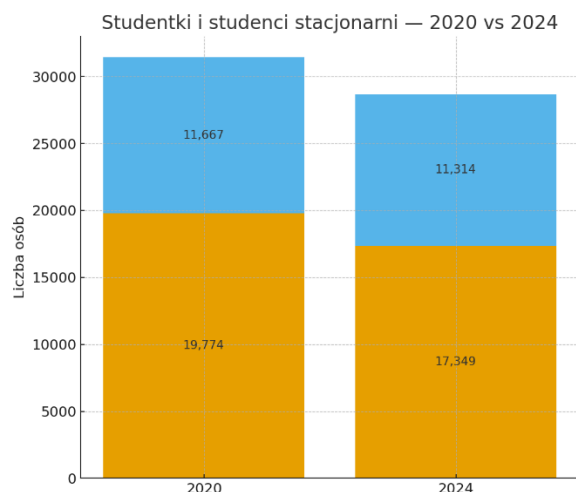
Monitoring danych umożliwia obserwowanie długofalowych tendencji oraz identyfikowanie obszarów wymagających działań wspierających równość szans. Wyniki analiz stanowią podstawę do projektowania, wdrażania i ewaluacji polityk równościowych oraz innych działań realizowanych na poziomie uczelni.

Działalność Obserwatorium obejmuje również analizę uwarunkowań organizacyjnych, kulturowych i społecznych wpływających na równość szans w środowisku akademickim. Obserwatorium identyfikuje obszary wymagające pogłębionych badań, wspiera rozwój wiedzy na temat równego traktowania oraz dostarcza danych i rekomendacji wykorzystywanych w procesach planowania i doskonalenia działań podejmowanych przez Uniwersytet Warszawski.

Struktura płci osób uczących się na Uniwersytecie Warszawskim

Analiza obejmuje dane dotyczące osób studiujących na studiach I i II stopnia, w szkołach doktorskich oraz na studiach podyplomowych. Dane pozwalają śledzić zmiany liczebności oraz struktury płci na poszczególnych etapach kształcenia.

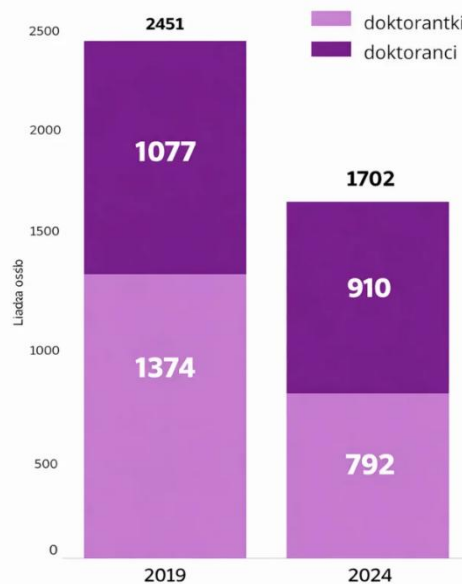
W latach 2020–2024 liczba osób studiujących na Uniwersytecie Warszawskim zmniejszyła się z **40 247** do **36 300**. Kobiety nadal stanowią większość studentów, jednak ich udział spadł z **64,1%** do **61,7%**, podczas gdy udział mężczyzn odpowiednio wzrósł. Tendencja ta była widoczna zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych i wynikała przede wszystkim z większego spadku liczby studentek niż studentów.

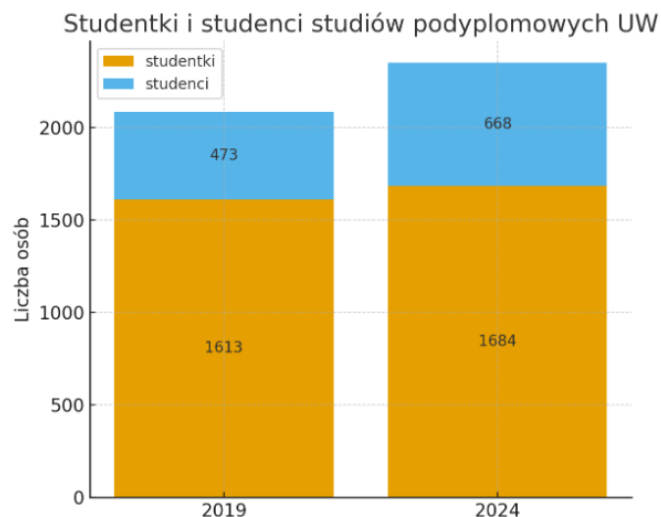
Istotne zmiany zaszły również w szkołach doktorskich. W 2019 roku kobiety stanowiły **56,1%** osób doktoryzujących się, natomiast w 2024 roku ich udział wyniósł **46,5%**, co oznacza przejście od przewagi kobiet do niewielkiej przewagi mężczyzn (**53,5%**).

Jednocześnie liczba doktorantów i doktorantek zmniejszyła się z **2 451** do **1 702** osób, co wskazuje na ogólny spadek liczebności tej grupy przy jednoczesnym zbliżeniu struktury płci do parytetu.

Doktoranci i doktorantki

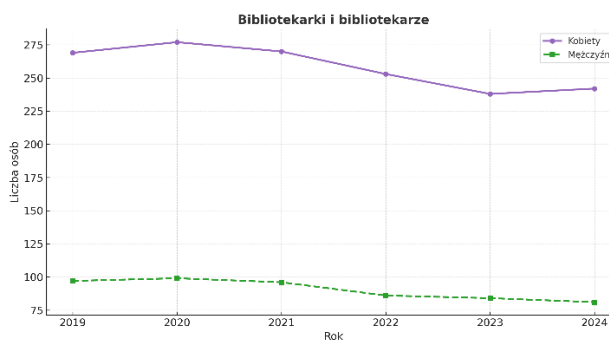
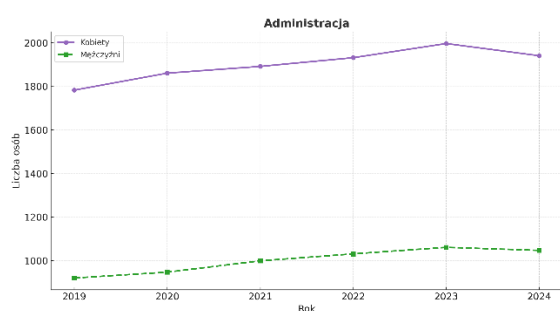
Na studiach podyplomowych utrzymuje się wyraźna przewaga kobiet, choć udział mężczyzn stopniowo rośnie. W 2024 roku kobiety stanowiły **72%** słuchaczy, wobec **77,3%** w 2019 roku. W analizowanym okresie wzrosła także łączna liczba uczestników studiów podyplomowych – z **2 086** do **2 372** osób, co świadczy o utrzymującym się wysokim zainteresowaniu tą formą kształcenia.

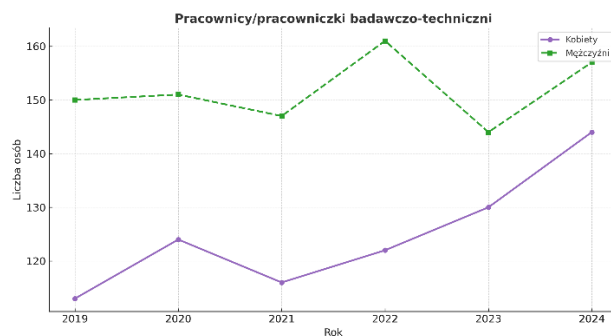
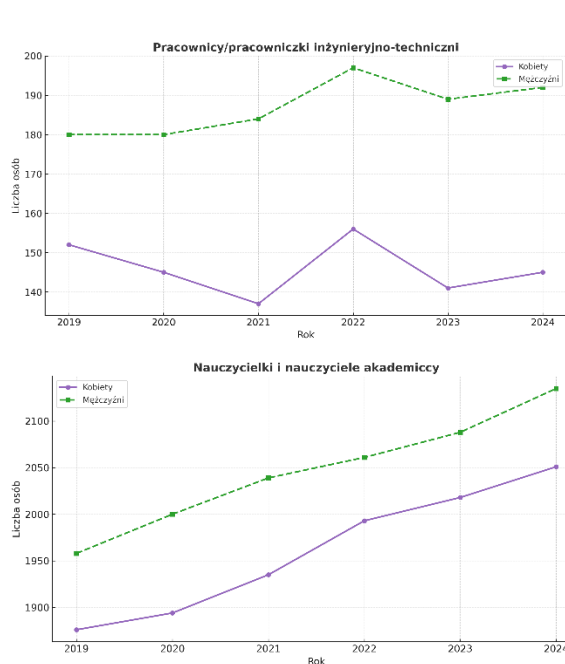

Struktura płci osób zatrudnionych na Uniwersytecie Warszawskim

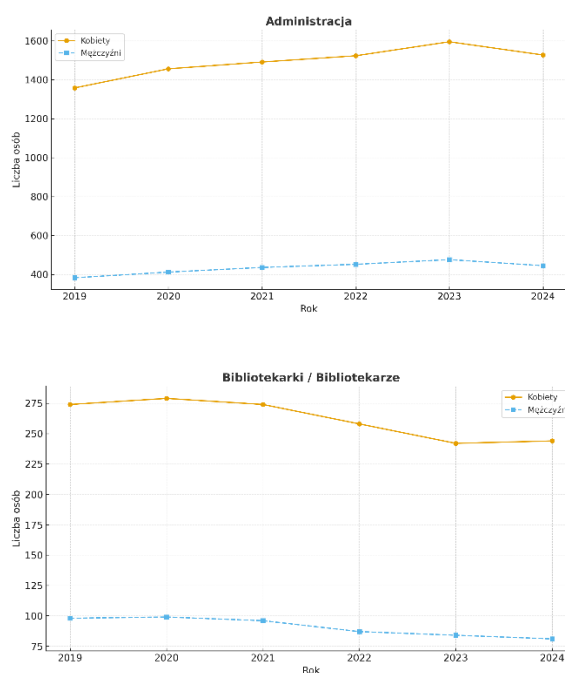
Analiza obejmuje dane dotyczące osób zatrudnionych na Uniwersytecie Warszawskim z podziałem na stanowiska akademickie i nieakademickie oraz grupy zawodowe. Pozwala ona obserwować zmiany w strukturze zatrudnienia i reprezentacji kobiet oraz mężczyzn w różnych obszarach funkcjonowania uczelni.

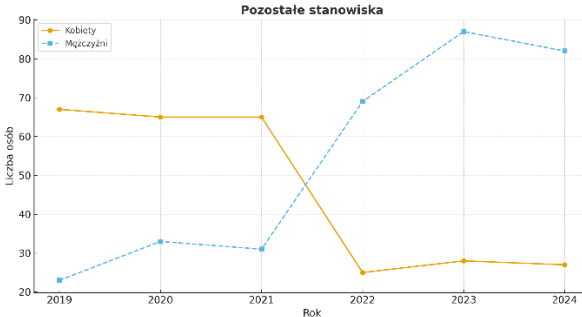
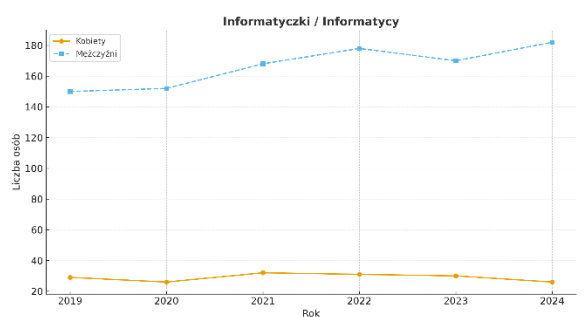
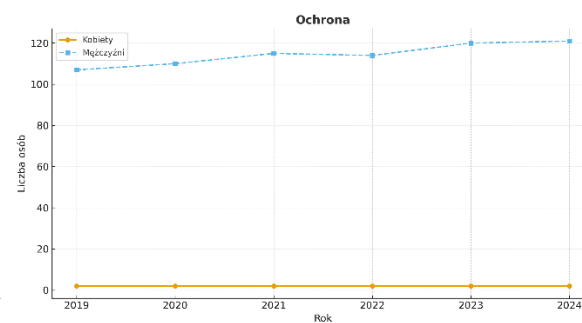
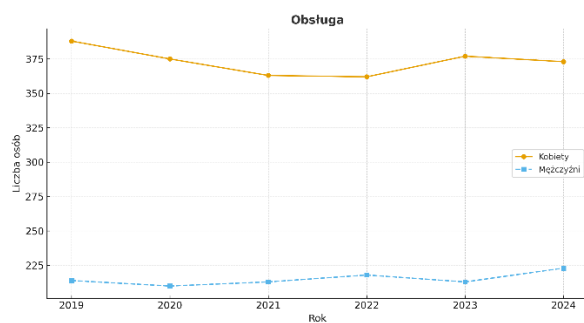
W latach 2019–2024 liczba osób zatrudnionych na Uniwersytecie Warszawskim wzrosła, jednak struktura płci pozostała stabilna. Kobiety stanowiły **55,6%** wszystkich pracowników w 2024 roku, wobec **55,9%** w 2019 roku. Wśród nauczycieli akademickich udział kobiet utrzymywał się na poziomie bliskim parytetu (około **49%**), przy porównywalnym wzroście liczby zatrudnionych kobiet i mężczyzn.

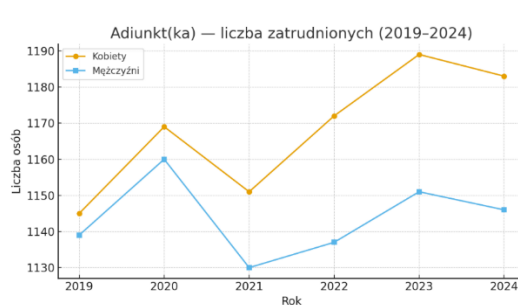
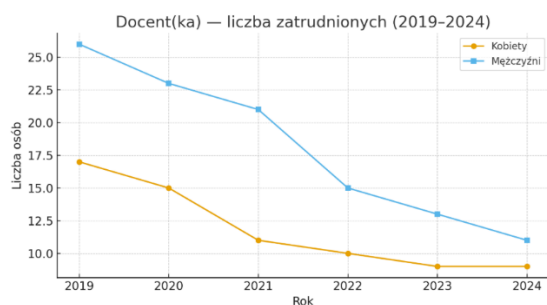
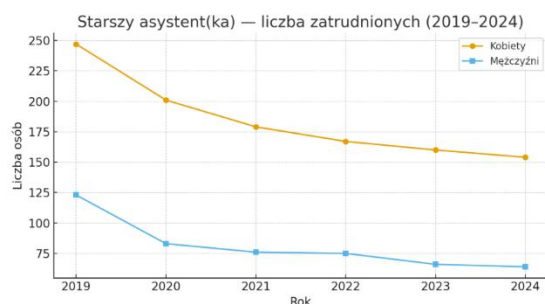
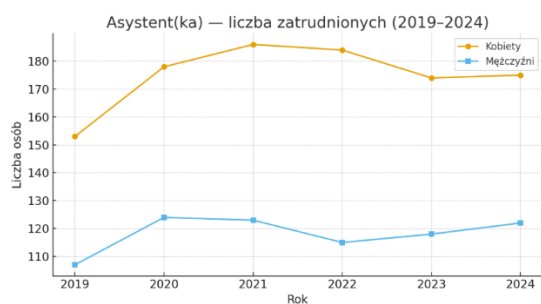

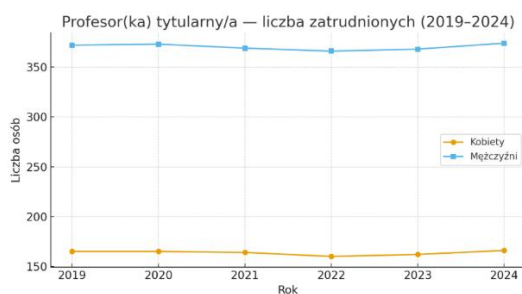
W grupie pracowników niebędących nauczycielami akademickimi kobiety nadal stanowią większość (**62,7%**). Są szczególnie licznie reprezentowane w administracji i bibliotekach – w administracji w 2024 roku stanowiły ponad **77%** zatrudnionych. Z kolei w zawodach technicznych, inżynieryjnych, informatycznych oraz związanych z ochroną i transportem nadal dominują mężczyźni. W analizowanym okresie widoczny był wzrost udziału kobiet na stanowiskach badawczo-technicznych, natomiast w grupie stanowisk inżynieryjno-technicznych ich reprezentacja nieznacznie się zmniejszyła.

Analiza ścieżek kariery akademickiej wskazuje na stopniowe zwiększanie udziału kobiet na wyższych stanowiskach. Kobiety stanowią większość wśród osób ze stopniem doktora oraz systematycznie zwiększają swoją reprezentację wśród osób ze stopniem doktora habilitowanego. Jednocześnie największe dysproporcje utrzymują się na najwyższym szczeblu kariery naukowej – wśród osób z tytułem profesora kobiety stanowią około **30%**. Dane pokazują, że mimo zbliżania się do parytetu w całej grupie nauczycieli akademickich, wraz z kolejnymi etapami awansu naukowego udział kobiet wyraźnie maleje.

Habilitacja

Doktorat

Rok	Kobiety	Mężczyźni	Razem	Udział kobiet
2019	994	850	1 844	53,9%
2020	965	840	1 805	53,5%
2021	1 003	872	1 875	53,5%
2022	1 037	919	1 956	53,0%
2023	1 073	945	2 018	53,2%
2024	1 100	955	2 055	53,5%

Rok	Kobiety	Mężczyźni	Razem	Udział kobiet
2019	465	613	1 078	43,1%
2020	509	655	1 164	43,7%
2021	502	653	1 155	43,5%
2022	508	650	1 158	43,9%
2023	518	651	1 169	44,3%
2024	530	656	1 186	44,7%

Profesura

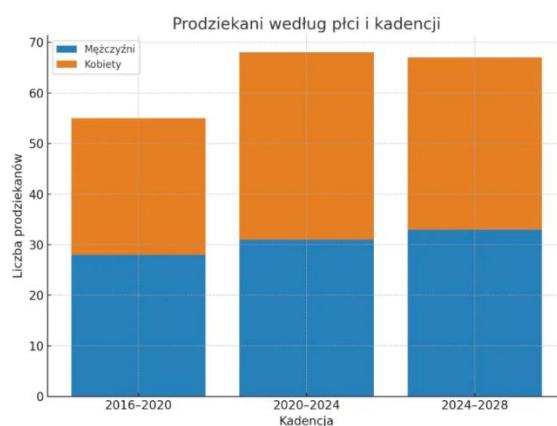
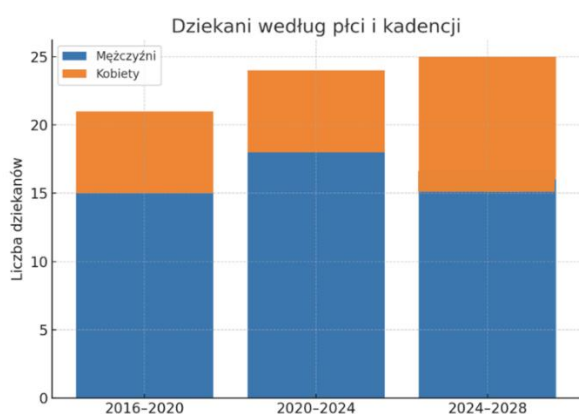
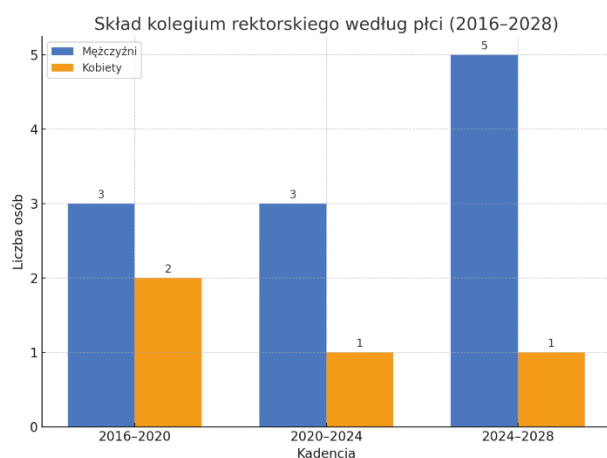
Rok	Kobiety	Mężczyźni	Razem	Udział kobiet
2019	166	377	543	30,6%
2020	166	374	540	30,7%
2021	166	374	540	30,7%
2022	163	369	532	30,6%
2023	162	370	532	30,5%
2024	166	376	542	30,6%
2025	166	384	550	30,2%

Struktura płci w kadrze zarządzającej Uniwersytetu Warszawskiego

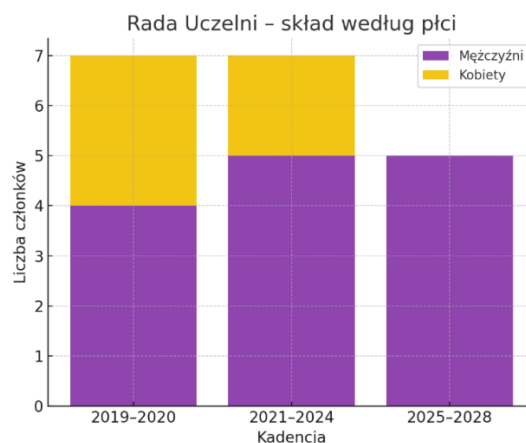
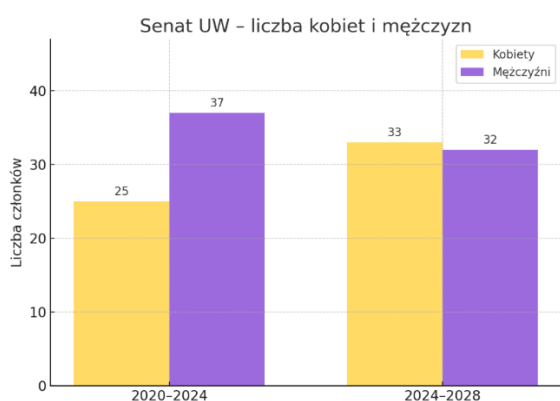
Analiza obejmuje skład organów zarządzających i decyzyjnych Uniwersytetu Warszawskiego, w tym kolegium rektorskiego, władz dziekańskich, Senatu, Rady Uczelni oraz wybranych rad i gremiów kolegialnych. Dane pozwalają ocenić stopień reprezentacji kobiet i mężczyzn w procesach zarządzania uczelnią oraz zmiany zachodzące między kolejnymi kadencjami.

W ostatnich latach widoczne są zróżnicowane tendencje w zakresie reprezentacji kobiet i mężczyzn na stanowiskach kierowniczych. W kolegium rektorskim udział kobiet systematycznie malał – od dwóch kobiet w kadencji **2016–2020** do jednej w kadencjach **2020–**

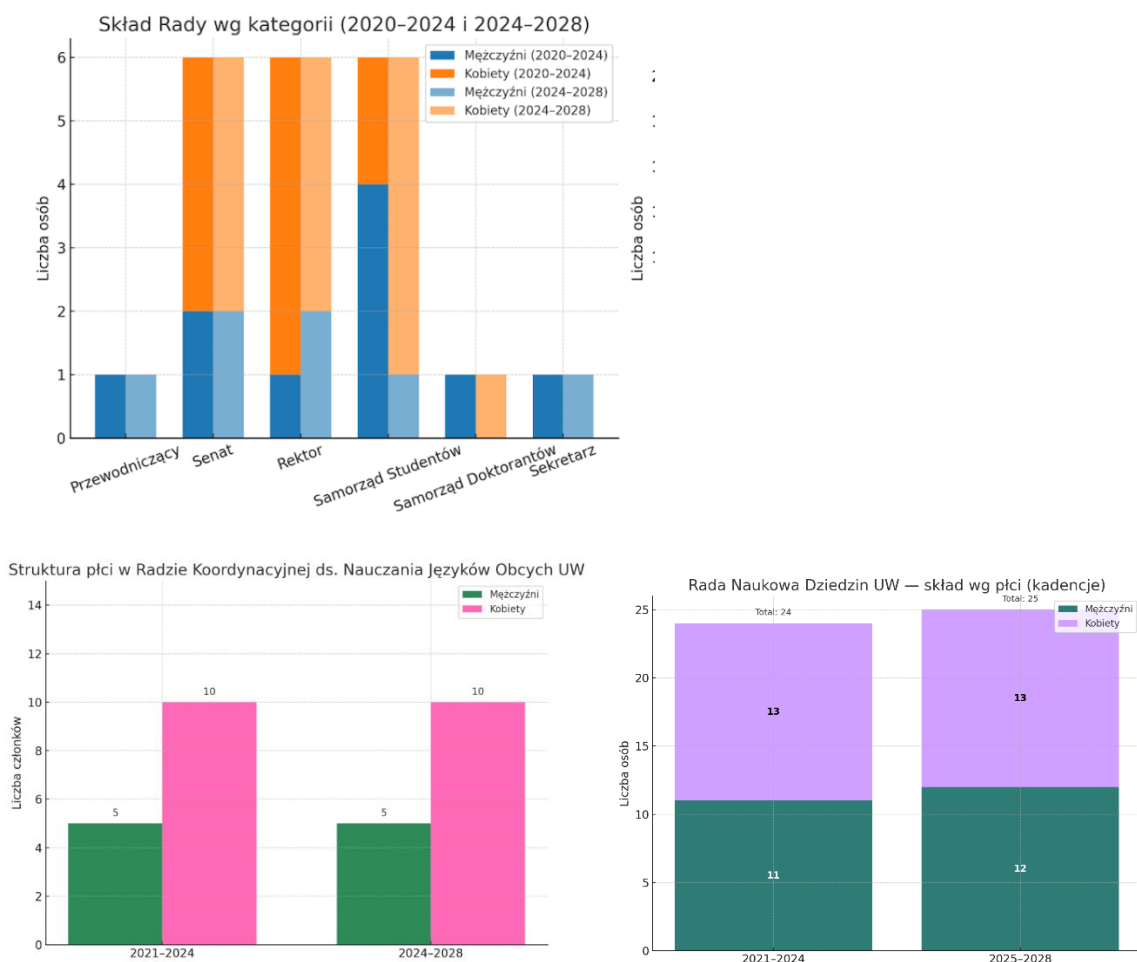
2024 i 2024–2028. Jednocześnie wzrosła reprezentacja kobiet wśród dziekanów – z **6** w kadencji **2016–2020** do **10** w kadencji **2024–2028**, natomiast w gronie prodziekanów utrzymuje się praktycznie pełna równowaga płci (**34 kobiety i 33 mężczyzn** w obecnej kadencji).

Wyraźne zmiany nastąpiły również w organach kolegialnych. W Senacie Uniwersytetu Warszawskiego reprezentacja kobiet wzrosła do poziomu niemal pełnego parytetu – w kadencji **2024–2028** zasiadają w nim **33 kobiety i 32 mężczyźni**, podczas gdy w poprzedniej kadencji kobiety stanowiły około **40%** składu. Odmienny trend widoczny jest w Radzie Uczelni, gdzie udział kobiet stopniowo malał, a w obecnej kadencji organ tworzą wyłącznie mężczyźni.

W pozostałych gremiach kolegialnych struktura płci jest bardziej zróżnicowana. W Uniwersyteckiej Radzie ds. Kształcenia, Radzie Koordynacyjnej ds. Nauczania Języków Obcych oraz Radzie Naukowej Dziedzin utrzymuje się reprezentacja zbliżona do parytetu lub niewielka przewaga kobiet.

Z kolei w radach wydziałów i radach naukowych dyscyplin widoczne są różnice odpowiadające specyfice poszczególnych obszarów nauki – w dyscyplinach humanistycznych i społecznych częściej przeważają kobiety, natomiast w naukach ścisłych, technicznych i inżynierskich nadal dominują mężczyźni. Dane wskazują na stopniowy wzrost udziału kobiet w procesach decyzyjnych, choć na najwyższych szczeblach zarządzania uczelnią oraz w części dyscyplin naukowych nadal utrzymują się wyraźne dysproporcje płci.

Dyscyplina	Władze 2021 – 2024	Kobiety 2021 – 2024	Mężczyźni 2021 – 2024	Władze 2025 – 2028	Kobiety 2025 – 2028	Mężczyźni 2025 – 2028
Archeologia	2 mężczyzn, 1 kobieta	7	24	1 mężczyzna, 1 kobieta	10	21
Astronomia	2 mężczyzn	3	18	2 mężczyzn	3	14
Ekonomia i Finanse	1 mężczyzna, 1 kobieta	16	21	1 kobieta, 1 mężczyzna	14	22
Filozofia	2 kobiety, 1 mężczyzna	10	19	1 kobieta, 1 mężczyzna	10	15
Geografia Społeczno – Ekonomiczna i Gospodarka Przestrzenna	2 kobiety, 1 mężczyzna	13	6	1 mężczyzna, 1 kobieta	13	8
Historia	1 mężczyzna, 1 kobieta	12	25	brak	12	22
Językoznawstwo	3 kobiety	31	18	2 kobiety, 1 mężczyzna	37	11
Literaturoznawstwo	1 mężczyzna, 1 kobieta	28	20	1 mężczyzna, 1 kobieta	35	14
Informatyka	2020 – 2024 wspólnie z Matematyką 2 mężczyzn	10	43	2 mężczyzn	4	25
Matematyka	2020 – 2024 wspólnie z Informatyką 2 mężczyzn	10	43	1 mężczyzna, 1 kobieta	8	21
Nauki Biologiczne	2 kobiety	29	20	2 kobiety	29	20
Nauki Chemiczne	3 mężczyzn	18	30	3 mężczyzn	18	27
Nauki Fizyczne	2 mężczyzn	6	34	2 mężczyzn	4	25
Nauki o Bezpieczeństwie	2020 – 2024 wspólnie z Naukami o Polityce i Administracji 2 mężczyzn	19	28	1 kobieta, 1 mężczyzna	6	17
Nauki o Komunikacji Społecznej i Mediach	2 mężczyzn	16	11	1 mężczyzna, 1 kobieta	18	10
Nauki o Kulturze i Religii	2 kobiety	27	12	2 kobiety	13	24
Nauki o Polityce i Administracji	2020 – 2024 wspólnie z Naukami o Bezpieczeństwie 2 mężczyzn	19	28	1 mężczyzna, 1 kobieta	16	19
Nauki o Sztuce	1 mężczyzna, 1 kobieta	14	11	2 kobiety	24	13
Nauki o Zarządzaniu i Jakości	2 mężczyzn	10	11	2 mężczyzn	15	13
Nauki o Ziemi i Środowisku	2 mężczyzn	16	18	2 mężczyzn	10	23
Nauki Prawne	2 mężczyzn, 1 kobieta	14	30	3 mężczyzn, 1 kobieta	10	35
Nauki Socjologiczne	1 mężczyzna, 1 kobieta	25	11	2 mężczyzn	18	18
Pedagogika	2 mężczyzn	18	10	1 mężczyzna, 1 kobieta	13	8
Psychologia	1 mężczyzna, 2 kobiety	18	12	2 kobiety, 1 mężczyzna	18	12
Stosunki Międzynarodowe	1 mężczyzna, 1 kobieta	13	13	1 mężczyzna, 1 kobieta	13	12

Edukacja równościowa na Uniwersytecie Warszawskim

Uniwersytet Warszawski prowadzi rozbudowaną ofertę kursów i szkoleń z zakresu równego traktowania, przeciwdziałania dyskryminacji, molestowaniu seksualnemu i mobbingowi. Zajęcia skierowane są do osób studiujących, doktoryzujących się i pracujących na Uniwersytecie Warszawskim. Realizowane są przede wszystkim w formule online, a część z nich funkcjonuje również jako zajęcia ogólnouniwersyteckie (OGUN) lub szkolenia dla pracowników. Od 2022 roku oferta jest systematycznie rozwijana, m.in. poprzez przygotowanie wersji anglojęzycznych oraz wybranych kursów w języku ukraińskim.

W latach akademickich **2019/2020–2024/2025** w szkoleniach równościowych online uczestniczyło **28 211 osób**, w tym **5 370** w wersjach anglojęzycznych oraz **140** w języku ukraińskim. Dane wskazują na systematyczny wzrost zainteresowania edukacją równościową oraz stopniowe zwiększanie dostępności oferty dla międzynarodowej społeczności Uniwersytetu.

Największym zainteresowaniem cieszy się **„Kurs na Równość”**, w którym od 2019 roku uczestniczyło **19 750 osób**. Istotnym elementem oferty są również szkolenia **„Przeciwdziałanie molestowaniu seksualnemu na uczelni”**, ukończone przez **5 862 osoby**, oraz kurs **„Mobbing w miejscu pracy – zapobieganie, rozpoznawanie i reagowanie”**, w którym od momentu uruchomienia uczestniczyło **2 011 osób**. Uzupełnieniem oferty są kursy poświęcone historii dyskryminacji i wykluczenia w środowisku akademickim, takie jak **„Dyskryminacja, konformizm i opór – historia i pamięć getta ławkowego i innych form wykluczeń w murach uniwersytetów”**, który zgromadził dotychczas **498 uczestników**.

Dane potwierdzają, że edukacja równościowa stanowi trwały element działań Uniwersytetu Warszawskiego na rzecz budowania bezpiecznego, otwartego i włączającego środowiska akademickiego oraz systematycznie obejmuje coraz szersze grono członków społeczności uczelni.

